

MAGYAR BÁNYÁSZATI ÉS FÖLDTANI HIVATAL VESZPRÉMI BÁNYAKAPITÁNYSÁG

Ikt. szám: **VBK/2981-9/2013.**
Ügyintéző: **Kertész László**
☎: (06-88) 576-633
☎: (06-88) 576-646
E-mail: laszlo.kertesz@mbfh.hu

Hiv. szám:
Ügyintézőjük:

Tárgy: bírság határozat

j.e.: 2014.01.30.
f.h.: 2014.02.13.

E.ON Ddt-i Gázhálózati Zrt.

7626 Pécs
Búza tér 8/a.

HATÁROZAT

A Veszprémi Bányakapitányság (továbbiakban: Bányakapitányság) a E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt.-t (7626 Pécs, Búza tér 8/a., adószám: 11006725-2-02; továbbiakban: Üzemeltető) a gázipari tevékenység végzésére vonatkozó előírások megsértése miatt

400.000 Ft, azaz négyszázezer forint bírsággal sújtja.

A pénzbírságot a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal 10032000-01417179-00000000 számú számlájára jelen határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül kell befizetni.

A meg nem fizetett bírság adók módjára behajtható köztartozásnak minősül, melynek foganatosítása érdekében a Bányakapitányság az illetékes adóhatóságot megkeresi.

A Bányakapitányság tájékoztatja Üzemeltetőt, hogy a befizetésre vonatkozó teljesítési határidő lejárt előtt benyújtott kérelmében, annak igazolásával, kérheti a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, hogy rajta kívül álló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene. A határidő lejárt után Kivitelező igazolási kérelem egyidejű benyújtásával kérhet fizetési kedvezményt, ha a Bányakapitányság a bírság behajtását még nem kezdeményezte.

A határozat ellen a közléstől számított 15 napon belül, a Magyar Bányászati és Földtani Hivatalhoz (1145 Budapest, Columbus utca 17-23. 1590. Bp. Pf.:95.) címzett, a Bányakapitányságnál benyújtott fellebbezésnek van helye. A fellebbezés illétéke a fellebbezéssel érintett vagy vitatott összeg minden megkezdett 10 000 forintja után 400 forint, de legalább 5000 forint, amelyet illetékbélyegben kell a fellebbezési iraton leróni.

INDOKOLÁS

Üzemeltető bejelentést tett a Bányakapitányságon, hogy 2013. november 7-én, Cece, Kossuth u. – Árpád u. kereszteződésében a JV Berek Kft. (továbbiakban: Kivitelező) munkatársa szennyvízcsatorna építés során megrongálta az üzemelő gázelosztó vezetékét.

A Bányakapitányság a bejelentés alapján a gázelosztó-vezeték biztonsági övezetére vonatkozó jogszabályban előírtak megszegése miatt Kivitelezővel szemben hivatalból 2013. 11. 22-én eljárást indított.

A Bányakapitányság a rendelkezésre álló iratok alapján (tanúmeghallgatási jegyzőkönyv, üzemeltetői nyilatkozat, káresemény helyszíni vizsgálati jegyzőkönyv, fényképek, egyeztetési jegyzőkönyv, egyeztetett tervdokumentáció, gázvezeték megvalósulási térképe, Kivitelező nyilatkozata) a következő tényállást állapította meg:

- a földmunkavégzés egyeztetett, engedélyezett terv alapján történt, Üzemeltető egyetértési nyilatkozata alapján, mely többek között azt is tartalmazza, hogy a munkaterület átadás-átvételkor kell a gázvezeték nyomvonalának és a gépi földmunka tiltott övezetének kijelölését elvégezni,
- Kivitelező feladata a Kossuth L. utcai szennyvízcsatorna földmunkáinak és technológiai szerelésének elvégzése volt az Árpád utcában tervezett szennyvíz akna bekötésig,
- a tervezett szennyvíz gerinc nyomvonala a Kossuth u. – Árpád u. kereszteződésében keresztezte az Árpád utcában üzemelő D63 PE középnyomású gázelosztó-vezeték nyomvonalát, a rongálás ezen a helyen történt,
- Kivitelező a szakfelügyeletet a munkák fővállalkozóján keresztül megrendelte, a szakfelügyeletet adó személyek a vezeték megsértésének idején a településen tartózkodtak,
- a földmunkát az előírásoknak megfelelően végezték, a keresztezési helyeken az előzőleg feljelölt tiltott övezetben kézi erővel feltárták a gázvezetékét, a többi helyen géppel végezték a földmunkát,
- a rongálás helyén gépi földmunkát végeztek,
- a nyomvonal, illetve a tiltott övezet kijelölése a munkaterület átadás-átvételi eljárás nem történt meg,
- a nyomvonal kijelölését Kivitelező végezte, de a megsértett gerinc vezeték esetében hibásan, mintegy 2,5 m-re a valóságos nyomvonaltól eltérően történt meg a kijelölés,
- Kivitelező képviselője a károkozást elismerte, az okozott kár megtérítését vállalta,
- a gázvezeték megrongálásával közvetlen veszélyhelyzet keletkezett.

A Bányakapitányság VBK/2981-5/2013. számú végzésében a nyilatkozattételre, illetve dokumentum megküldésére szólította fel Üzemeltetőt és a megküldött nyilatkozatból a következőket állapította meg:

- a település szennyvízcsatorna terveinek egyeztetése Üzemeltetővel szabályosan megtörtént, a terveken az üzemelő gázvezeték nyomvonalát feltüntették,
- az Árpád utcában és a Kossuth utcában üzemelő gázelosztó vezeték megvalósulási („D”) terveit Üzemeltető a munkaterület átadáson a fővállalkozónak (nem a Kivitelezőnek) adta át, az átadásról jegyzőkönyv nem készült,
- a Kossuth utcában a gázvezeték nyomvonalát a Kivitelező saját hatáskörben jelölte fel.

Arra a kérdésre, hogy hogyan győződött meg arról, hogy a Kivitelező a gépi földmunka tiltott övezete nyomvonalának kijelölését helyesen végezte el, Üzemeltető nem nyilatkozott.

Kivitelező a Bányakapitánysághoz 2014. 01. 9-én érkezett nyilatkozatában megerősíti, hogy az általuk felfestett gázvezeték keresztezések helyességéről Üzemeltető nem győződött meg, továbbá az alábbiakat közölte:

„Nem kellett megvárni az árokásással az Eon felügyeletet adó munkatársait, a fővállalkozó megrendelte a szakfelügyeletet, de két fő egy autóval az Eon részéről teljesítette ezt 15 brigádra. Az Eon soha nem jött ki ellenőrizni a munka kezdeténél a kijelölés helyességét, pedig meg volt kérve a szakfelügyelet.”

A Bányakapitányság megállapította, hogy az üzemelő gázelosztó-vezeték nyomvonalát tévesen jelölték fel a talajon, ezt a szakfelügyeletet adó Üzemeltető munkatársai nem ellenőrizték, ezért a földmunkavégzés helyén Kivitelező nem számított az üzemelő gázelosztó-vezetékre, és a munkagéppel a gázelosztó-vezetékét megrongálta.

1993. évi XLVIII. törvény (Bt.) 41 § (5) Azt a (4) bekezdésben meghatározott gázipari tevékenység végzésére jogosult engedélyest, amely a tevékenységét jogszabályban vagy a bányafelügyelet határozatában foglalt előírásoktól eltérően gyakorolja, a bányafelügyelet bírsággal sújthatja és a tevékenységét felfüggesztheti vagy a bányafelügyelet által kiadott engedélyt visszavonhatja. Abban az

esetben, ha az intézkedés a földgázellátásról szóló törvény hatálya alá tartozó földgázipari tevékenységet érint, a bányafelügyelet a javasolt intézkedésről értesíti a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalt.

Bt. végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet (Vhr.) 19/A. § (8) Nyomvonaljellegű kőolaj- és földgázbányászati létesítmény, szállítóvezeték, elosztóvezeték, célvezeték, valamint egyéb gáz és gáztermék vezeték keresztesztéséhez, megközelítéséhez azok üzemeltetőjének egyetértése szükséges. A keresztesztő, megközelítő létesítmény beruházójának, építetőjének gondoskodnia kell:

d) az építési területen a munkaterület átadás-átvételét megelőzően a keresztesztett, megközelített létesítményt üzemeltető szakfelügyelete és felelőssége mellett a gépi földmunka tiltott övezete nyomvonalának kijelöléséről, valamint a kijelölés fenntartásáról a munkálatok végzése során,

(10) Az üzemeltető a (8) bekezdés szerinti egyetértés megadását feltételekhez kötheti. A keresztesztett, megközelített létesítmény biztonsági övezetén belüli feltárás céljából végzett földmunka csak az üzemeltető vagy megbízottja szakmai felügyelete mellett végezhető. Szakmai felügyelet nélkül az építési tevékenységet megkezdeni és végezni nem lehet.

Vhr. 19/B. § (9) Közvetlen veszélyhelyzet áll fenn, ha a megrongált keresztesztett létesítményből a szállított közeg kiáramlik, és a kiáramló közeg

a) robbanás- vagy tűzveszélyes, vagy

b) az egészségre, környezetre ártalmas.

35/B. § (1) E rendeletnek a bányászattal és a távhőszolgáltatással összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 559/2013. (XII. 31.) Korm. rendelet 8. §-a által megállapított 12. § (2) bekezdését, valamint 14. §-a által megállapított 19/B. § (9) bekezdését a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

Vhr. 25. § (1) A Bt. 41. §-a alapján kiszabott bírság összegének felső határa 10 000 000 forint. Ha a bírság kiszabásának alapját képező jogellenes állapotot a kötelezett a határozatban megállapított határidőre nem szünteti meg vagy a jogsértést ismét elköveti, a bírság ismételten kiszabható, amelynek felső határa 30 000 000 forint.

(1b) Az (1) és (1a) bekezdés szerinti bírságok mértékének megállapításánál figyelemmel kell lenni a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvényben meghatározottakon túl

a) a jogsértés felelősségére és

b) a jogsértés veszélyeztető jellegére.

(1c) A bányafelügyelet a Bt. 41-41/A. §-ában meghatározott rendelkezéseket megsértőt figyelmeztetésben részesíti, ha a jogsértés

a) közvetlen veszélyhelyzetet nem eredményezett,

b) kárt nem okozott vagy károkozás esetében a károsult kártérítése a bányafelügyeleti eljárás befejezésig igazolt módon megtörtént.

2004. XXXIV. törvény (KKVtv.) 3. § (1) KKV-nak minősül az a vállalkozás, amelynek

a) összes foglalkoztatotti létszáma 250 főnél kevesebb, és

b) éves nettó árbevétele legfeljebb 50 millió eurónak megfelelő forintösszeg, vagy mérlegfőösszege legfeljebb 43 millió eurónak megfelelő forintösszeg.

KKVtv. 12/A. § A hatósági ellenőrzést végző szervek kis- és középvállalkozásokkal szemben az első esetben előforduló jogsértés esetén - az adó- és vámhatósági eljárást és a felnőttképzési tevékenységet folytató intézmények ellenőrzésére irányuló eljárást kivéve - bírság kiszabása helyett figyelmeztetést alkalmaznak, illetve kötelesek megvizsgálni a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 94. § (1) bekezdés *a)* pontjában szabályozott eljárás alkalmazásának lehetőségét. Nincs lehetőség a bírságtól való eltekintésre, amennyiben a bírság kiszabásának alapjául szolgáló tényállás megvalósulásával emberi élet, testi épség vagy egészség került közvetlen veszélybe, környezetkárosodás következett be vagy a tizennyolcadik életévüket be nem töltött személyek védelmét célzó jogszabályi rendelkezés megsértésére került sor.

80/2005. (X. 11.) GKM rendelet a gázelosztó vezetékek biztonsági követelményeiről és a Gázelosztó Vezetékek Biztonsági Szabályzata közzétételéről 6. § (1) A Bt. 24. §-ának (2) bekezdése szerinti engedélyes a gázelosztó vezeték létesítésére és üzemeltetésére minőségügyi (minőségbiztosítási, minőségirányítási) rendszert köteles kidolgozni, bevezetni és működtetni.

Az MBH/1366/1997. számú határozatával jóváhagyott minőségirányítási rendszer EDD-MU-19-05-v04 számú műszaki utasítás 3.5 számú „Szakfelügyelet biztosítása”

„Az építési területen a munkaterület átadás-átvételét megelőzően a Területgazda gondoskodik a gépi földmunka tiltott övezete nyomvonalának kijelöléséről.”

Szakfelügyelet feladatai

- keresztezés, megközelítés terv szerinti kivitelezésének felügyelete.

A Bányakapitányság a tényállás alapján megállapította, hogy Üzemeltető, illetve a szakfelügyeletet ellátó alkalmazottja, nem az EDD-MU-19-05-v04 számú műszaki utasítás 3.5 számú „Szakfelügyelet biztosítása” című rendelkezése szerint járt el, mert nem ellenőrizte, hogy a gépi földmunka tiltott övezete nyomvonalának kijelölése helyesen történt-e.

A Bányakapitányság az EDD-MU-19-05-v04 számú műszaki utasítás 3.5. pont rendelkezésében szereplő gondosság követelménye tekintetében megállapítja, hogy akkor járt volna el gondosan Üzemeltető, illetve alkalmazottja, ha a kijelölést felügyeli, ahogyan azt a Vhr. 19/A. § (8) d) pontja előírja. A Vhr. 19/A. § (8) d) pontja alapján a gépi földmunkavégzés tiltott övezete kijelölésének szakfelügyelete Üzemeltető kötelessége, azt nem ruházhatja át más személyre, mert szakmai hozzáértéssel Üzemeltető (illetve alkalmazottja) rendelkezik. Éppen ez a szakfelügyelet hivatott biztosítani a kijelölés megfelelőségét, és a gázvezeték sértések elkerülését.

A Bányakapitányság kiemeli, hogy Üzemeltető az egyetértési nyilatkozatában feltételként határozta meg a gépi földmunkavégzés tiltott övezetének a munkaterület átadás-átvételkor történő kijelölését, amely feltételt önmaga sem tartott be, mert a munkaterület átadás-átvétel bizonyítottan a gépi földmunkavégzés tiltott övezetének kijelölése nélkül történt meg (ezt bizonyítják a tanúk nyilatkozatai), csak a „D” terveket adta át Üzemeltető képviselője a fővállalkozónak.

A fentiekre tekintettel Üzemeltető a gázipari tevékenység végzésére vonatkozó jogszabályi és hatósági előírásokat megszegte, mert nem a GVBSZ 6. §-ban előírt, az MBFH által jóváhagyott minőségügyi rendszerében foglaltak szerint járt el, ezért a Bt. 41. § (5) bekezdésben foglaltakat megsértette, amiért Üzemeltetővel szemben jogkövetkezmény alkalmazásának volt helye.

A Ket. 94. § (1) bekezdés a) pontja (figyelmeztetés) és a KKVtv. 12/A. §-a nem volt alkalmazható, mert a jogsértést a Bányakapitányság nem ellenőrzés során tárta fel, illetve a jogsértés ismétlődött.

Tekintettel arra, hogy a gázelosztó-vezeték megsértésével emberi élet, testi épség került közvetlen veszélybe (Vhr. 19/B. §), ezért a Vhr. 25. § (1c) bekezdése alapján figyelmeztetés nem alkalmazható.

A Bányakapitányság a bírság kiszabásakor és annak mértékének meghatározásánál figyelembe vette, hogy

- Üzemeltető jogellenes magatartása felróható tekintettel arra, hogy sem a nyomvonal kijelölésekor, sem a kivitelezés folyamán nem járt el a jogszabályban és a minőségügyi rendszerében meghatározott gondossággal,
- a jogellenes magatartásával Üzemeltető - mert a rongálás egyértelműen az Üzemeltető nem megfelelő gondossággal elvégzett nyomvonal kijelölése miatt következett be - közvetlen veszélyhelyzetet idézett elő, mert a megrongált gázvezetékéből 4,0 bar nyomású földgáz áramlott ki, és a kiáramló gáz a levegővel robbanóképes elegyet képes alkotni,

A Bányakapitányság a bírság mértékének megállapításakor a 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 94/A. § (1) bekezdésben foglalt szempontokat a következők szerint értékelte:

- a jogsértéssel okozott hátrány: 734 lakossági és 4 kommunális fogyasztó gázellátása szűnt meg átmenetileg,
- jogsértéssel elért előny mértéke: nem releváns
- a jogsértéssel érintettek körének nagysága: 734 lakossági és 4 kommunális fogyasztót érintett a gázszolgáltatás szüneteltetése,
- a jogsértő állapot időtartama: nem jelentős, 1 óráig szünetelt a gázszolgáltatás,
- a jogsértő magatartás második alkalommal történt,

- a jogsértést elkövető eljárást segítő, együttműködő magatartása fennállt,
- a jogsértést elkövető gazdasági súlya a bírság mértékéhez képest nagy.

A Bányakapitányság a bírság mértékének megállapításakor figyelemmel volt a bírságszankció generális és speciális érvényesülésére. A Bányakapitányság adatai alapján az illetékességi területén 2010-2012 évek alatt 871 gázvezeték szakítás történt. Ez nagyon magas szám (ennek megfelelően ennyi veszélyhelyzet, és a gázszolgáltatásban okozott üzemzavar), ezért elsődleges szempont a gázvezeték szakítások számának csökkentése. Ennek eszköze a megfelelő mértékű bírság alkalmazása. A Bányakapitányságnál eddig előfordult esetekben a bírságot általában a kivitelező, néhányszor az építető felelősségére kellett megállapítani.

A Bányakapitányság lényegesnek tartja, hogy a gázvezeték szakítások összes résztvevője a szakmai előírások és jogszabályok betartásával végezze tevékenységét. Üzemeltető elemi érdeke, hogy az általa felügyelt tevékenység során ne következhesen be közvetlen veszélyhelyzet, ezért a jogszabályi előírások betartására fokozottan kell ügyelnie.

A speciális prevenció tekintetében a bírságnak olyan nagyságúnak kell lenni, amely Üzemeltetőt visszatartja a további jogsértésektől, ami jelen esetben nem is a bírság nagysága, hanem annak ténye.

A Bányakapitányság a fentiek alapján a rendelkező rész szerinti bírságot állapította meg, mert megítélése szerint a bírság mértéke elegendő ahhoz, hogy a további hasonló jogsértést megelőzze.

A Bányakapitányság VBK/1753-10/2013. számú bírság határozatában felhívta Üzemeltetőt figyelmét arra, hogy a következő hasonló jogsértés esetén magasabb bírságot alkalmaz.

A fizetési kötelezettség elmulasztása esetén alkalmazandó jogkövetkezmény a 2011. CXCV. törvény 42. § (3) bekezdésén, a fizetési kedvezmény benyújtására vonatkozó tájékoztatás Ket. 74. § (2)-(3) bekezdésén alapul.

A Bányakapitányság meg kívánja jegyezni, hogy a gázvezeték szakítás során Kivitelező jogszabálysértést nem követett el, bár a gázvezeték nyomvonalát helytelenül jelölte ki, azonban ezt a szakfelügyelet nem bírálta felül, nem is ellenőrizte, a kijelölés helyességét nem észrevételezte, ezért az eljárást vele szemben külön végzésben megszüntetette. Kivitelező, bár korábban már követett el hasonló módon gázvezeték rongálással jogszabálysértést, jelen esetben kellő körültekintéssel és gondossággal járt el, mert a Kossuth utca teljes hosszában elvégezte már a földmunkát, ahol több helyen is keresztezte a gázvezetékeket és minden esetben betartotta az előírásokat. Egyebekben az is megállapítható, hogy az elszakított gázvezeték nyomvonala nem jelölhető ki kellő pontossággal a szennyvízcsatorna terve és a Kossuth utcai gázelosztó vezeték megvalósulási („D”) terve alapján, hanem csak az Árpád utcában üzemelő gázelosztó vezeték megvalósulási („D”) terve alapján (így is csak geodéziai szakember közreműködésével), ami nem állt Kivitelező rendelkezésére.

A jogorvoslati tájékoztató a Ket. 98. § (1) és 99. § (1) bekezdésén alapul. A fellebbezési illeték mértékét a 1990. évi XCIII. tv. 29. § (2) bekezdése határozza meg. Az 5000 Ft-os minimum érték arra az esetre vonatkozik, ha a vitatott összeg alapján számított illeték nem érné el az 5000 Ft-ot.

A Bányakapitányság határozatát a Bt. 44. § (1) g) pontjában, valamint a 267/2006. (XII.20.) Korm. rendelet 3. § (4) bekezdésében meghatározott hatáskörben hozta, illetékessége a 267/2006. (XII.20.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésén és 1. sz. mellékletén alapul.

Veszprém, 2014. január 13.

dr. Káldi Zoltán
bányakapitány

Kapják (tértivevénnyel):

1. Címzett.
2. E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt. Szekszárdi Régió 7100 Szekszárd, Keselyűsi u. 2.
3. Irattár.